

	De Geo
3 havo/vwov	Aardrijkskunde voor de onderbouw
Antwoorden hoofdstuk 2	

www.degeo-online.nl

[1ste druk](#)

2 De toekomst van Nederland

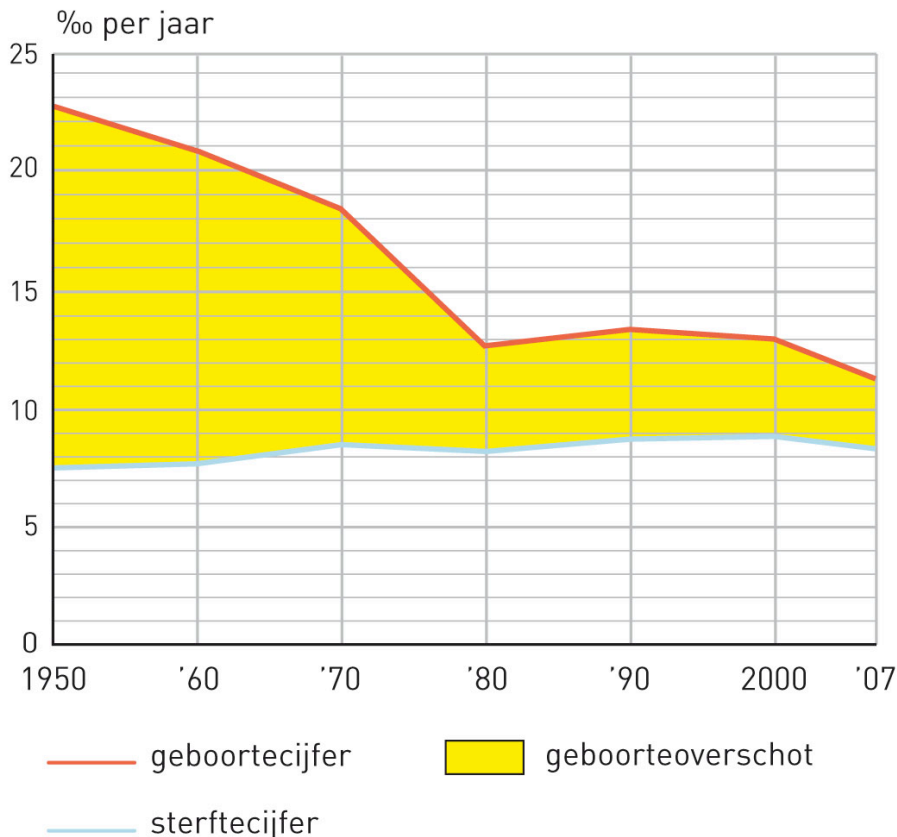
Start

- 1 a Onbereikbaarheid Randstad;
vergrijzing;
waterberging op de plek waar nu Schiphol is.
b Veel te duur; te veel protest tegen vernietiging van infrastructuur en gebouwen.
c Eigen mening leerling.
- 2 Foto A: bescherming tegen de zee door extra aanvoer van zand voor de kust.
Foto B: vergrijzing, afname van de bevolking.
Foto C: files, onbereikbaarheid.
- 3 Enkele voorbeelden:
vergrijzing: vergrijzing, vergroening, geboortecijfer, sterftecijfer, migratie;
verkeer: file, forens, suburbanisatie, agglomeratie, re-urbanisatie;
wateroverlast: dijk,emaal, polder, deltaplan.
- 4 §1 De oorzaken van vergrijzing en ontgroening.
§2 Problemen door vergrijzing.
§3 Mobiliteit; toename van het verkeer.
§4 Hoe kun je files oplossen?
§5 Is het mogelijk om Nederland in de toekomst droog te houden?
§6 Onderzoek naar de toekomstige inrichting van de diepste droogmakerij van Nederland.

§1 Vergrijzing en ontgroening

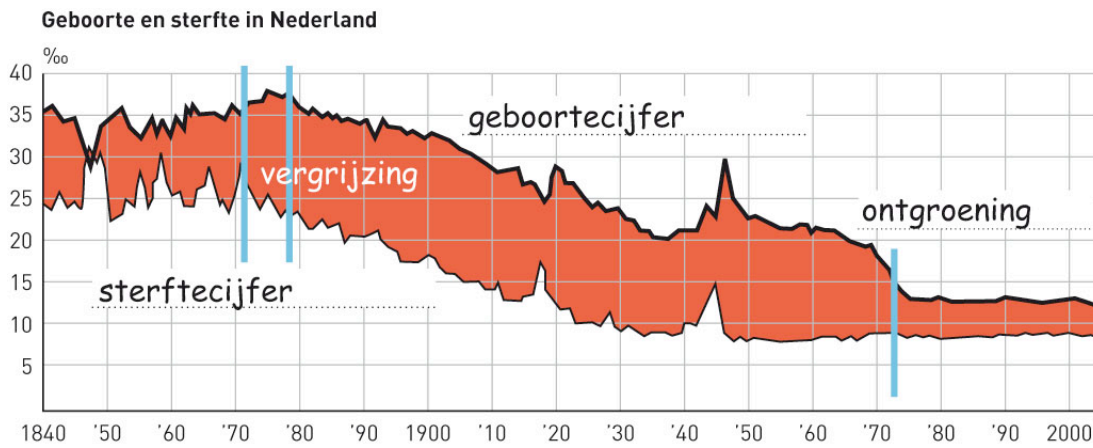
- 1 a Er is een klein geboorteoverschot.
b Vestiging minus vertrek.
c Het wisselt, tussen positief en negatief.
d Klein: de groei gaat in een laag tempo.
- 2 a Per 1000 inwoners worden gemiddeld 22,7 kinderen geboren.
b/c W1

Het geboorteoverschot van Nederland

- d Door daling van het geboortecijfer.
- 3 a 1960: negatief, veel Nederlanders emigreren naar bijvoorbeeld de VS en Australië.
b 1980: positief, buitenlanders komen voor werk en gezinshereniging.
c 2007: negatief, strenge regels voor toelating; veel Nederlanders en allochtonen vertrekken.
- 4 a De geboortegolf na de Tweede Wereldoorlog.
b Die neemt toe.
c Het aandeel van ouderen stijgt doordat de babyboomgeneratie oud wordt; daarnaast neemt de levensverwachting toe.
d Volgens figuur 2 sinds 1950; volgens figuur 6 al sinds 1920.
e Rond 1965 scherpe daling vruchtbaarheidscijfer; er worden minder kinderen geboren; aandeel jongeren vermindert en daarmee de groene druk; het verband zie je ook aan de scherpe knik na 1965 in figuur 2 en 3.
- 5 a Meer ouderen, meer vergrijzing.
b Door betere medische voorzieningen.
- 6 Een samenleving met hoge geboorte- en sterftecijfers gaat over in een samenleving met lage geboorte- en sterftecijfers.

7 a/b W2

- c Tot ongeveer 1880.
 - d Hoog geboortecijfer, snel; dalend sterftecijfer.
 - e Omdat het geboortecijfer ook snel daalt.
 - f Vanaf fase 4 (einde fase 3).
 - g In 1930.
 - h In 1975.
 - i Een scherpe daling van het geboortecijfer.
 - j Zie W2.
- 8 a Vanaf fase 3.
b Vanaf fase 2.
c Zie W2.
- 9 a Aan de uitstulpende staven van 0-5 jarigen.
b Bij de 60-jarigen.
- 10 a De verhouding actieven - niet-actieven.
b 100 'productieven' moeten werken voor 35 ouderen.
c 100 'productieven' moeten werken voor 60 ouderen en jongeren.
- 11 a Groter.
b Door jongeren.
c Minder jongeren, ontgroening neemt toe.
d Demografische druk neemt toe door toename aantal ouderen.
- 12 Relatief laag in het midden van Nederland, hoog aan de randen.
- 13 Geboortecijfer, vergroening, (geboorteoverschot, vruchtbaarheidscijfer).
- 14 a De kaart staat op blad 57A (GB53). In de Randstad is de vergrijzing minder dan in de rest van het land. Vooral een aantal gebieden aan de rand van Nederland is vergrijsd (Groningen, Drenthe, Achterhoek, Zuid-Limburg en Zeeland).
b Die vergrijzing is heel laag door massale migratie van relatief jonge mensen (naar Almere, de snelst groeiende stad van Nederland).
c De vergrijzing neemt overal steeds verder toe.
d Sterkere toename; ook in de Randstad en Flevoland bestaat dan minstens 18% van de bevolking uit 65+ ers.
- 15 Eigen antwoord leerling.

§2 Help, vergrijzing

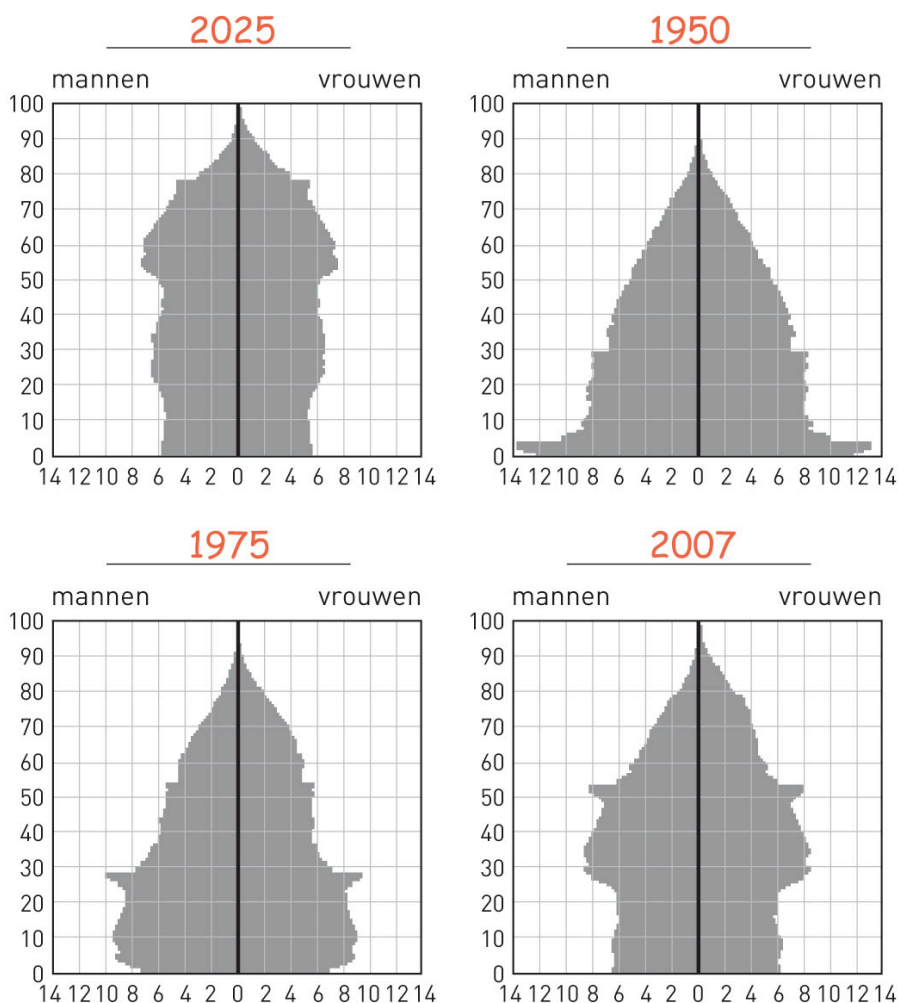
- 1 a Meer kinderen krijgen (toename vruchtbaarheid); massale immigratie.
b Ouders nemen eerder kinderen, maar niet meer kinderen. Dat betekent alleen een tijdelijke verhoging van het geboortecijfer.
c Voorbeelden: gratis crèches, ouders mogen hun kind meenemen naar het werk, grote gezinnen krijgen grotere huurwoningen aangeboden, woonwijken kindvriendelijk inrichten (veel speelplaatsen, zo weinig mogelijk verkeer).
d Nee, niet op korte termijn. Op lange termijn verdwijnt het probleem als er een toename is van geboorten en door het uitsterven van oorspronkelijk grote groepen (zoals de babyboomgeneratie van na 1945).

- 2 a 2035
b Dat is afhankelijk van de ontgroening en de ontwikkeling van de levensverwachting.

- 3 Ouders krijgen daardoor eerder kinderen, maar in totaal nemen ze niet meer kinderen.

- 4 a W3

Vier bevolkingsdiagrammen

- b 1975, dan ineens scherpe daling geboorten.
c 2025, dan is de groep 65+ het grootst.
d 1950, toen was er een geboortegolf (na het einde van de Tweede Wereldoorlog).
- 5 a Op zich klopt het; wie werkt maakt geen opleidingskosten; hij/zij betaalt zelfs belasting.
b Eigen mening van de leerling.
c Eigen antwoord leerling.

6a Nederlandse reisbureaus organiseren reizen voor ouderen naar Zuid-Europese landen. Projectontwikkelaars en makelaars verdienen aan de ontwikkeling en verkoop van tweede huizen in Zuid-Europese landen.

b Speciale stoelen (waaruit je gemakkelijk kunt opstaan), reizen voor ouderen, aangepaste woningen, aangepaste fietsen, eenvoudig te bedienen computers of mobieltjes etc.

7a Aan de rand.

b Veel jonge mensen trekken weg wegens gebrek aan werk en studiemogelijkheden.

8 a Flats zijn afgebroken en vervangen door villa's.

b Heel veel mensen zijn weggetrokken, waardoor enorme leegstand ontstond.

c Ja, in de krimpgebieden aan de rand van Nederland.

9 Woningdichtheid: het aantal woningen per hectare neemt af.

Stadsvernieuwing/sloop en nieuwbouw Sloop is nodig wegens leegstand, vernieuwing is nodig om de wijk weer aantrekkelijk te maken.

Probleemwijk: verloedering dreigt/is aan de hand in deze wijken, waar vaak veel arme en werkeloze mensen wonen; mede door de leegstand gaat de leefomgeving achteruit.

10 a Nederland ligt in een gebied waar de bevolking groeit; vooral in Oost-Europa afname.

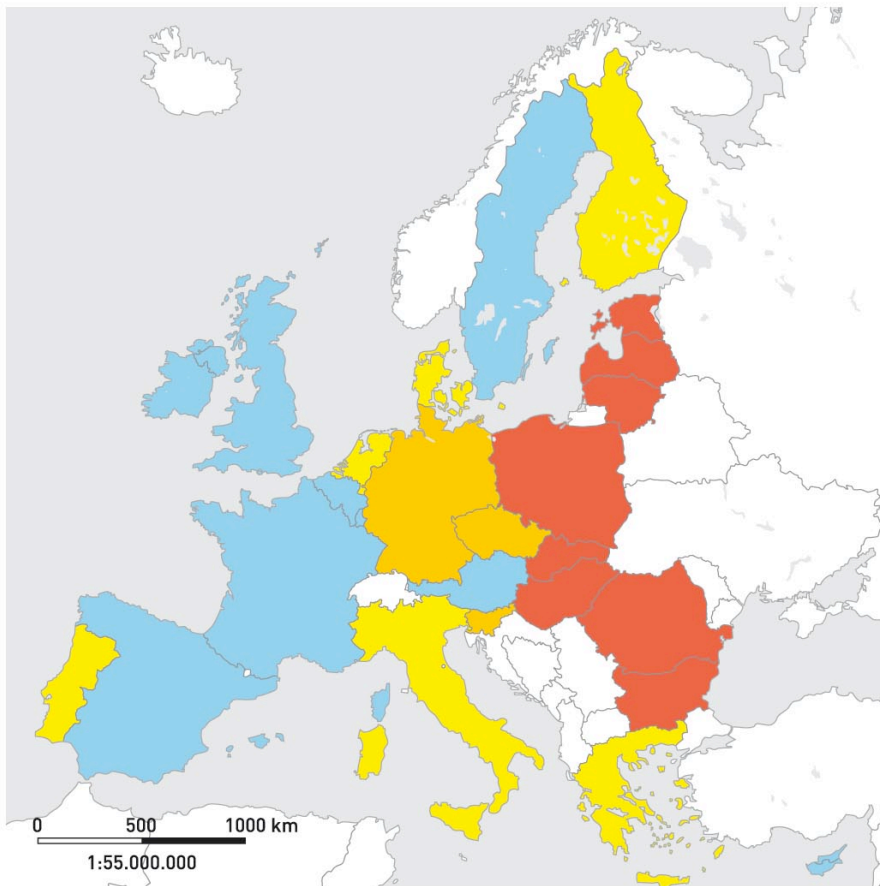
b Nederland hoort bij de landen met een hoge levensverwachting; vooral groot verschil met Oost-Europa.

c In vergelijking met andere West-Europese landen, zoals Duitsland, Frankrijk, Italië en Spanje is de vergrijzing in Nederland een stuk minder.

d Nederland heeft net als andere landen in West-, Zuid- en Noord-Europa een positief migratiesaldo; Oost-Europa wijkt af met negatieve saldo's.

e Ze gaan er vroeg dood en komen niet aan vergrijzen toe.

11 a W4

De bevolkingsgroei van Europa tot 2050

krimp

0-10 %

> 10 %

groei

0-10 %

> 10 %

b De groei is minder dan in veel West-Europese landen, maar veel groter dan in Oost-Europese landen.

12 Eigen antwoord leerling.

13a AOW: Het gaat om toenemende uitgaven voor de zorg door de vergrijzing; er zijn meer rollators en verplegers nodig.

b levensverwachting: Geboorten en immigratie bepalen de bevolkingsgroei.

c Randstad: In Groningen gaat de bevolking krimpen.

d kinderbijslag: Om de vergrijzing betaalbaar te houden, wil de regering de pensioenleeftijd tot 67 jaar verhogen.

e Nederland: In Oost-Europa krimpt de bevolking.

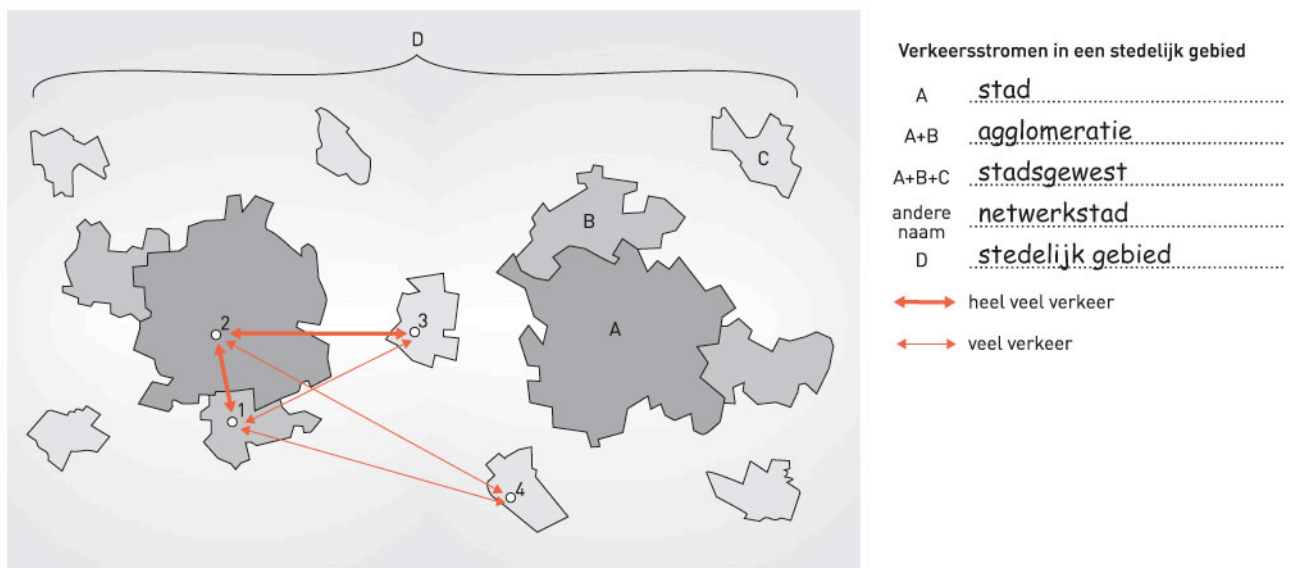
f vergrijzing: Dat leidt tot afname van de bevolking; door vergroening en immigratie neemt de bevolking juist toe. Dat is tegelijk een rem op de vergrijzing.

g stadsvernieuwing: Migratie zorgt voor bevolkingsgroei; stadsvernieuwing heeft daar niets mee te maken.

h ontgroening: Door vergrijzing wordt de gezondheidszorg duurder.

§3 Mobiliteit

- 1
 - a Het diagram staat op blad 62F (GB53). De auto zorgt voor het grootste deel van de toename.
 - b Meer reizigerskilometers, maar afname aandeel.
 - c Noord-Holland, Zuid-Holland Utrecht, Noord-Brabant, Gelderland.
- 2
 - a Voorbeelden: bezoek aan familie of vrienden, naar een pretpark, op vakantie, met de auto naar een sportwedstrijd, gemakkelijk boodschappen doen met de auto.
 - b Demografische factor: groei van de bevolking; meer mensen betekent meer verkeer.
 - c Meer vrije tijd, suburbanisatie.
 - d Globalisering, uitbreiding Europese Unie, groei welvaart.
- 3
 - a Voor werk heen en weer reizen tussen woongemeente en werkgemeente.
 - b Het heeft zich uitgebreid tot verkeer tussen stedelijke gebieden (vroeger alleen tussen suburb en centrale stad).
 - c Nee, ook het vrijetijdsverkeer is sterk toegenomen.
 - d Eigen antwoord leerling.
 - e Eigen antwoord leerling.
- 4 a/b W5

- c Tussen 1 en 2; 2 en 3.
 - d 2 is de centrale stad; daar horen de voorsteden 1 en 3 bij; vanuit die voorsteden is het meeste verkeer op de 'eigen' centrale stad gericht.
- 5
 - a De grote rol van de auto.
 - b Vrijetijdsverkeer is belangrijker dan werkverkeer.
- 6 Nee, het lijkt weinig te stijgen, maar bij het begin van de meetperiode was het autogebruik al heel veel, terwijl het gebruik van het openbaar vervoer gering is. Dat zie je in figuur 14 (ov: 3,6 km, auto: 24).